

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Toksykologia**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Ratownictwo Medyczne
5. Specjalność:
6. Rok: II Semestr: IV
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot: dr n. med. Dariusz Waniczek
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu: lek. med. Marek Lenart, mgr Olga Wierzchowiec
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Seminarium	Samokształcenie
Liczba godzin w semestrze	30	15			
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny	Kolokwia pisemne			

10. Liczba punktów ECTS: 2
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

Znajomość fizjologii i patofizjologii człowieka

13. Cele kształcenia:

Poznanie podstawowych pojęć z toksykologii ogólnej, objawów, postępowania i leczenia najczęstszych ostrych i przewlekłych zatruc. Elementy toksykologii przemysłowej, środowiskowej.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

Wiadomości ogólne. Definicja zatrucia. Ogólne zasady postępowania w zatruciach. Odtrutki, drogi skażenia. Dawki. Rodzaje zatruc. Przyczyny i struktura zatruc. Klasy toksyczności związków. Farmakodynamika zatruc. Czynniki warunkujące toksyczność. Ogólne zasady rozpoznawania zatruc. Ważne zespoły patologiczne dotyczące głównie układu nerwowego. Ogólne zasady leczenia w zatruciach. Usuwanie trucizny już wchłoniętej. Dekontaminacja pp. Badania laboratoryjne i diagnostyczne. Losy trucizn w organizmie. Ostre zatrucia, możliwości diagnostyczne, leczenie na miejscu zdarzenia. Pierwsza pomoc w ostrych zatruciach. Zasady leczenia ostrych zatruc. Odtrutki. Współczesne kierunki rozwoju toksykologii. Pobieranie i zabezpieczanie materiału biologicznego do badań toksykologicznych. Zatrucia substancjami o działaniu antycholinergicznym. Ostre zatrucia lekami nasennymi, przeciwdepresyjnymi, psychotropowymi i przeciwhistaminowymi. Zatrucia lekami nasercowymi, ksantyny. Alkohole i substancje uzależniające. Toksyczne działanie preparatów i artykułów gospodarstwa domowego oraz kosmetyków. Ostre zatrucia gazami, substancje drażniące. Zatrucia pestycydami, insektycydami. Rozpuszczalniki. Tlenek węgla i cyjanki. Metale ciężkie, sulfonamidy, łatwo dostępne leki przeciwbólowe i przeciwgorączkowe. Narażenie na

materiały niebezpieczne. Substancje absorbowane przez skórę. Trucizny pochodzenia zwierzęcego. Zanieczyszczenia środowiska związkami chemicznymi pochodzenia przemysłowego. Skażenia wody, gleby i atmosfery. Zatrucie grzybami. Połknięcie substancji żrących. Powtórzenia zasad postępowania w zatruciach. Toksykodromy.

14.2. Ćwiczenia/Ćwiczenia tablicowe:

Zabezpieczanie materiału do badań - sposoby poboru próbek skażeń ciekłych i gazowych, metody jakościowe i ilościowe oznaczania trucizn. Pobieranie i zabezpieczanie materiału biologicznego do badań toksykologicznych. Toksyczne działanie preparatów i artykułów gospodarstwa domowego oraz kosmetyków. Zanieczyszczenia środowiska związkami chemicznymi pochodzenia przemysłowego. Skażenia wody, gleby i atmosfery. Substancje toksyczne pochodzenia roślinnego. Zatrucie alkoholami – objawy, postępowanie. Zatrucia substancjami drażniącymi: amoniakiem, kwasem solnym, chlorem, fluorem, tlenkiem azotu – objawy, postępowanie. Zatrucia gazami spalinowymi – objawy, postępowanie. Zatrucia cyjankami – objawy, postępowanie. Zatrucia niektórymi niemetalami i metalami oraz ich związkami – objawy, postępowanie.

15. Literatura podstawowa:

1. W. Seńczuk i wsp.: Toksykologia. PZWL, Warszawa 2002
2. S.H. Plantz, J.N. Adler: Medycyna ratunkowa. Urban & Partner, Wrocław 2003

16. Literatura towarzysząca:

1. C.H. Walter: Podstawy ekotoksykologii. PWN, Warszawa, 2002.
2. W. Seńczuk i wsp.: Toksykologia współczesna. PZWL, Warszawa, 2005